

Rekkefølgen på navn ved valg av medlemmer har betydning for hvem som skal fungere ved formannens eller andre medlemmers fravær. Dersom formannen har forfall til et møte, trer den av de andre som er nevnt først i oppnevningen inn i dennes sted.

Forlikrådsmedlemmer er dommere, og domstollovens § 53 gjelder derfor også for dem: Forlikrådsmedlemmer må være norske statsborgere – menn eller kvinner – som er vederheftige og som ikke er fradømt stemmerett i offentlige anliggender.

Departementet understreker at valg av forlikråd ikke er et valg av politisk råd eller utvalg, og at en ved valget tar hensyn til personlige forutsetninger og egenskaper hos dem som blir valgt. Videre er det viktig å bevare kontinuiteten i forlikrådet. Kommunestyret bør være tilbakeholden med å skifte ut hele forlikrådet på en gang.

Namsmannen i Drammen er sekretariat for forlikrådet. De har gitt følgende opplysninger om rådets arbeid i Lier:

- Møter avholdes på dagtid med oppstart kl. 09.00 og kan i noen tilfeller vare hele dagen
- Møtene avholdes i utgangspunkt annenhver mandag eller oftere ved behov
- Møtene avholdes ved Lier lensmannskontor
- Forlikrådet behandler i gjennomsnitt 3000 saker pr. år, fordelt på kommunene Nye Drammen, Øvre Eiker og Lier. Det antas at ca. 600 saker kommer fra Lier kommune.
- Sakene som behandles er ofte av økonomisk karakter eller det er rene tvistesaker som man søker å enes om forlik i.

Spesielt om formannens rolle:

- Har utvidede fullmakter
- Generelle dommer forfattes av formannen, evt. i samråd med sekretær
- Må kunne stille på forberedende møter (før møter med partene) og være tilgjengelig for å undertegne dokumenter etter møtene (digital signering nærmer seg lansering)
- Spesielle krav til møteledelse, hvor man må forholde seg til partene, som ofte møter med egne advokater. Man bør være løsningsorientert og formannen har en betydelig meklerrolle.

Det er en fordel om medlemmene har erfaring fra rettsvesenet (meddommererfaring). Loven stiller følgende krav til de som velges:

- Vedkommende må ha fylt 25 år
- Vedkommende må være under 70 år ved valgperiodens start
- Som forlikrådsmedlemmer skal bare velges personer som anses særskilt egnet til oppgaven og som behersker norsk skriftlig og muntlig godt.

Utelukket på grunn av stilling er (jfr. domstolloven §71):

- 1. representanter og vararepresentanter på Stortinget,*
- 2. statsrådets medlemmer, statssekretærer, statsrådets personlige rådgivere og ansatte ved Statsministerens kontor,*
- 3. fylkesmenn og assisterende fylkesmenn,*
- 4. utnevnte og konstituerte dommere og ansatte ved domstolene,*
- 5. ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet, kriminalomsorgen og personer som er tildelt begrenset politimyndighet,*
- 6. ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen og dens styre,*

7. ansatte og studenter ved Politihøyskolen og Fængselskolen,
8. praktiserende advokater og advokatfullmektiger,
9. kommunens administrasjonssjef og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget.

Utelukket på grunn av vandel er (jfr. Domstolloven § 72):

1. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i mer enn ett år,
2. den som er idømt forvaring eller særreaksjoner etter straffelovens § 40 eller §§62 til 65,
3. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i ett år eller mindre, og det ved valgperiodens start er mindre enn 15 år siden dommen var rettskraftig,
4. den som er idømt betinget fængselsstraff og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig,
5. den som er idømt eller har vedtatt bøtestraff for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig eller vedtakelsen,
6. den som har fått betinget påtaleunntatelse eller domsutsettelse for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden avgjørelsen var rettskraftig.

Dom på samfunnsstraff medfører utelukkelse etter første ledd nr. 1 eller 3, avhengig av lengden av den subsidiære fængselsstraffen. Ved delvis betinget fængselsstraff vurderes hver del for seg etter første ledd.

Etter § 74 kan en person kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av forliksrådet i to perioder tidligere.

Når valget av forliksrådsmedlemmer med varamedlemmer er holdt og den innbyrdes rekkefølgen fastsatt, sendes innberetningen om valget til fylkesmannen.

Om fylkesmannens oppnevning av forliksråd er følgende bestemt i § 58:

«Valget innberettes til fylkesmannen. Finner han valget lovlig, utferdiger han oppnevning for de valgte etter den rekkefølge som er fastsatt ved valget. Elles påbyr han at det i fornøden utstrekning skal holdes nytt valg.

Fylkesmannen fører tilsyn med forliksrådets virksomhet»

Det vises for øvrig til vedlagte brev fra departementet om valg av forliksråd.